

Máltai játszóterek

Az első máltai játszóteret 1998-ban adták át Budapesten. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat megalakulása óta kiemelt figyelmet fordít a gyermekekre és fiatalokra. A karitatív szervezet 1998-ban modellkísérletként indította el az azóta is sikeresen működő „Játszva megelőzni!” programját, melyben célul tűzte ki, hogy korszerű, gyermekbarát játszótereket hozzon létre.

Az első játszótér megnyitását további 12 követte, jelenleg összesen 13 játszótér található az országban, 7 Budapesten, 6 pedig vidéken. Létrehozásuknak az elsődleges játszótér funkció mellett – túl azon, hogy a gyerekek jó minőségű, ötletes játékokkal játszhassanak – számos egyéb célja is volt.

A zsúfolt lakótelepeken, betondzsungelek közepén épített játszóterek elsődleges célja az volt, hogy az unatkozó, céltalanul csellengő gyerekeket összegyűjtse, és számunkra vonzó programokat kínáljon a szabadidő hasznos eltöltésére. A nagyvárosi máltai játszóterek szigeteket jelentettek a szürke betonrengetegben, és már a kezdeti időkben nagy sikerük és magas látogatottságuk volt. Ahogyan Győri-Dani Lajos a Magyar Máltai Szeretetszolgálat ügyvezető alelnöke az egyik játszótér megnyitásakor megfogalmazta: „Olyasvalamit akartunk építeni, ami nem a házakról szól, hanem a gyerekekről, és egy kicsit a lelkeinkről is.”

A családokat, iskolai és egyéb csoportokat, önállóan betérő tinédzsereket életkori sajátosságaiknak megfelelő programokkal, játékokkal várják. A program célja, hogy olyan játszóhelyeket működtessenek, amelyek a szociálisan terhelt lakóterületeken élő gyermekek egészséges testi és lelki fejlődését szolgálja. A szabadidő hatékony eltöltésén, a norma- és értékteremtő programok kínálatán túl lehetőség nyílik a lakótelepi családok megismerésére, a személyes kapcsolatokon keresztül pedig a lakóközösség kohéziójának fejlesztésére is.

A máltai játszóterek egyik legfontosabb sajátossága, hogy kiemelt feladatuknak tekintik a közösségépítést. Tevékenységük fókuszában a hátrányos helyzetű gyermekes családok és a „csellengők” megszólítása áll. Mindamellet, hogy bárki számára nyitva vannak kapui, elsődlegesen az alacsony életszínvonalú, bármilyen értelemben hátrányt szenvedő családokat várják. A gyermekeik számára a minőségi „szabadidő-eltöltés” lehetőségét biztosítják rendszeres programokkal, igényekhez igazodó készségfejlesztő foglalkozásokkal, rendezvényekkel, táborokkal.

Az intézmények állandó és a játszóteret használók igényeihez igazodó spontán programokkal várják a látogatókat. Van színjátszó kör, karate csoport, bábkuckó, farsang, papírszínház, vetélkedő, jelmezverseny, görhoki, aszfaltrajz, de ide tartoznak a sportrendezvények, a tanulószobai elfoglaltságok is. A játszóterek szociálpedagógus munkatársai gyerekek és felnőttek számára egyéni, csoportos valamint közösségteremtő elfoglaltságokat szerveznek, miközben bizalmas, közvetlen kapcsolatot építenek ki velük.

A játszóterek szociális pontként is jelentős szerepet töltenek be. Kapcsolatban állnak a helyi közösség intézményeivel, állami és civil szereplőkkel, a karitatív akciókat, gyűjtéseket, kirándulásokat szerveznek, táborokat, szociális és kulturális rendezvényeket bonyolítanak le.

A folyamatos nyitvatartást a játszótereken felépített 100 m²-es játszóházak teszik lehetővé, így a látogatók rossz idő esetén is részt vehetnek a programokon. Sok épületben játékkölcsönző működik, hogy senkinek ne kelljen otthonról játékot hoznia.

A „Játszva megelőzni” program az 1997. évi XXXI. törvény „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 41. §. (4)” bekezdése alapján a gyermekek napközbeni ellátását valósítja meg játszótér, illetve játszóház keretében a máltai típusú játszótereken.

A játszóterek funkcióját jól szemléltetik a „Játszva megelőzni” program célkitűzései:

Korszerű, védett család- és gyermekbarát közösségi tér (játszótér és szervesen hozzá tartozó közösségi ház) működtetése minden olyan család számára, akik nem tudnak a közvetlen lakókörnyezetükben a gyermekeiknek más aktív és tartalmas, életkori sajátosságokhoz is igazodó szabadidő-eltöltést biztosítani.

A nagyvárosokban megjelenő magánjellegű játszóházakhoz képest a védett, igényes környezetben zajló szabadidő-eltöltés ingyenes biztosítása.

Változatos lehetőségeket kínálni az önfelelt játékokra és a közösségi kapcsolatok építésre

- biztonságos (karbantartott, ellenőrzött, felügyelt)
- tiszta (higiéniai szabályoknak megfelelő)
- kreativitást ösztönző (képességfejlesztő játékeszközökkel ellátott)
- szocializációt támogató környezetben.
- az önkéntes közösségi szerepvállalás lehetőségének folyamatos biztosítása